

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razumno; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 18.

V Ptuj v nedeljo dne 1. maja 1910.

XI. letnik.

Naprej v beraštvu!

Najbolj občudovanja vredno je pri slovenskem ljudstvu njegova pohlevnost in potrpežljivost ter pokornost napram lastnim izkoriščevalcem. Naj le pride ta ali ona stranka h kakšnemu drugemu narodu in naj napravi ljudstvu le polovico toliko škode, kakor jo napravijo slovenski poslanci slovenskemu ljudstvu, — in doživela bode vihar, da bode hipoma iz pozorišča izginila... Slovensko ljudstvo pa trpi molče in voli še svoje zatiralce v zastope, jim poljublja še roko, jih hvaležno boža za vsako brco in jih časti s kadihom ter lovoriko, — slovensko ljudstvo ima prvaške voditelje za svoj „fatum“. Ne, da bi slovenski kmet morda ne vedel in ne čutil, da mu ta prvaška politika škoduje. Le vprašajte starejše kmete, ki imajo do vas zupanja, kadar ste sami z njimi, in povedali vam bodo svoje trpljenje in proklinjali bodo prvaško politiko. Ali napaka je, da slovenski kmet nima poguma, pregnati svoje zapeljivce. Podoben je na raku bolanemu človeku, ki dobro ve, da je njegova rana smrtonosna, ki pa vendar nima poguma, da bi se podal v operacijo; raje umre, nego da bi izrezal rak-rano...

Tudi slovensko kmetstvo ljudstvo bode v beraštvu umrlo, brez da bi se branilo te nesrečne politike, ki zastrepnja vsak gospodarski napredek...

Koliko naravnost nebovpijočih dogodkov zakrivila je prvaška politika v zadnjih mesecih in letih, a vendar je ostalo ljudstvo mirno. Prvaški poslanci so z mirno vestjo duhovniške plače za milijone kron zvišali, čeprav so dobro revščino kmetovo poznali. Z mirno dušo so se združili z veleizdajniškimi Čehi, čeprav ti Čehi tudi na Slovenskem že najlepše službe domačinom odjedajo, čeprav so v vsakem oziru najnevarnejši konkurenti. Z mirnim srcem so prvaški poslanci sklepali zveze z Rusijo, ki nas je v političnem oziru hotela pobiti; nadalje s Srbi, ki so slovenskemu kmetu-živilorecu velikanska gospodarska nevarnost. Zaradi ene politične fraze prodajo prvaški voditelji vse gospodarske interese slovenskega ljudstva. Iz političnih vzrokov ustanovljajo povsod „posojilnice“, ki bodejo in morajo pričeti propadati, kakor so propadli prvaški „konzumi“. Kmetje pa bodejo te nesrečne račune plačali. Višek brezvestnosti prvaške politike pa je obstrukcija v štajerskem deželnem zboru. Kajti ta na češko komando pričeta obstrukcija je požrla deželi in ljudstvu milijone kron, podpore, zaslužek, življenje, — bolnikom je zaprla slovenska obstrukcija vrata bolnišnic pred nosom, kmetom je odjedala podporo, stoternim družinam, uslužbenim pri regulaciji Drave in Pesnice, je ugrabila vsakdanji kruh, — hujše kakor suša in toča vpliva prvaška politika na naše gospodarske razmere!

In ljudstvo je še vedno mirno... Kdaj, oj ti revno slovensko ljudstvo, bodeš izpoznalo svoje prave sovražnike? Kdaj bodeš vrglo od sebe to nesrečno potrpežljivost? Stori to kmalu, kajti drugače bode prepozno!

Politični pregled.

Državni zbor je sprejel postavbo o novem posojilu za 220 milijonov kron. Prišlo je do večjih škandalov, v katerih središču je stal češko-klerikalni Janez Klobasa grof Sternberg. Potem se je zbornica zaključila in stopi šele 6. maja k zopetnemu zasedanju skupaj.

Volitev župana na Dunaju se je vršila 22. t. m. Kakor je bilo pričakovati, izvoljen je bil z 146 glasovi dosedanji podžupan dr. Jos. Neumayer (katerega sliko smo v zadnji številki prinesli). Dr. Neumayer je volitev sprejel.

Pogodba s Srbijo. Belgradski dopisnik lista „Obzor“ poroča, da bodo pogajanja avstro-ogrške in srbske vlade glede trgovinske pogodbe že te dni končana. Pogajanja imajo baje zadovoljiv uspeh.

Nadžkova Dvornika v Zadru so iz političnih vzrokov prisilili, da odstopi. Dali so mu letne pokojnine 20.000 K, s katerimi bode revež menda že izhajal.

Španski prestolonaslednik je že 3 leta star, vendar pa doslej še ni nobene besedice izpregovoril. Pravijo, da je prišel nem in gluh na svet. Vprašanje je zdaj, ali bode gluhonemi zamogel enkrat španski tron zasesti.

Volitve v francosko zbornico so se vršile te dni v znamenju najhujšega nasilstva. Pretepi so bili na dnevnem redu. Uredništvo in tiskarno lista „Humanité“ so popolnoma razbili. Anarhisti so streljali. V Cagnacu so župana ustrelili.

Bojkot mesa. Kakor znano, pričeli so ljudje v Severni Ameriki vsled vedno naraščajočih cen meso bojkotirati. Le v Novem Yorku je 800.000 oseb, ki že mesece sem nobenega mesa ne uživajo. Več kot 400 mesarjev je že moralo zapreti. Ženske napadajo mesarje in polivajo meso s petrolejem. Prišlo je v raznih krajih že do hudih spopadov in pretepov.

Anarhistični napad. V Parisu so ruski anarhisti zastrepnja hrvatskega redakterja Mirko Dvešak, ker je ta v svojem listu „Novosti“ anarhistično divjanje vedno obsojal.

Dopisi.

Sv. Barbara v Halozah. Ob priliki smrti tukajšnjega posestnika g. Blas podaril je ptujski župan g. Jos. Ornič namesto venca občinskim ubožcem svoto 20 K. Obdarjeni ubožci se dobrotniku tem potom najtopleje zahvaljujejo.

Sv. Lovrenc Sl. gor. Zadnjo številko „Stajerca“ smo brali in videli obnašanje naših mladih učiteljev. Resnica je, da se tako godi. Ta mlada gospoda misli, da se med prostim ljudstvom lahko obnaša, kakor se hoče, pozabi pa pri vsem tem na svoj stan. Še nekaj se moramo pritožiti, namreč nekateri otroke tako strašno bijejo, da so plavi na telesu. To ni lo protipostavno, ampak neollikano od človeka, kateri si ne more otroke drugače vzgojiti. Ker tega tepenja ni konec, vprašamo gospoda šolskega načelnika Rebernaka, ali so mu te reči znane in ali hoče red napraviti; drugače se obrnemo na višjo šolsko oblast. Učitelj, kateri je nagle jeze, pa si naj gre drngega kruha služiti; mi smo vsega tega že davno siti in temu

mora biti enkrat konec; preje ne bomo mirovali. To si vzemi gospoda na znanje!

Več prizadetih starišev.

Sv. Lovrenc sl. g. Ljubi „Stajerc“! Kakor vam je, cenjeni čitatelji, znano, je napravila točala lanske leto kakor povsod tako tudi v zgornjem delu občine Sv. Lovrenc v Slov. gor. ogromne škode in tudi Gabernčkim posestnikom. Ti pa še niso dobili niti vinarja podpore, ne deželne ne milodarov ne škofijske in tudi ne državne podpore. To se imamo zahvaliti našim naprejpovstavljenim. Ali kadar se stavi n. pr. šola, popravila stolp, ali bodo naša imena tudi tedaj izpuščena? Mislim da ne, če pa bodo, pa jaz prekličem v imenu vseh podpisanih in vas prištevam k mozem višjega sloja, kakor ga v resnici zaslužite. Cenilna komisija tudi nas ni izpustila. Ali naš občinski predstojnik Horvat in upokojeni žendar Pečko pa sta izpustila nas. Podpora pa so dobili takoršni, ki še davčnega urada ne vidijo, ali pa malo kedaj. Izpuščeni pa smo bili sledeči posestniki, ki imajo vinograde v Graduškem: Franc Pignar v Grincih; Franc Weingr v Grincih; Juri Šegula v Grincih; Franc Ostre v Gaberniku. Vinogradi na Kukavi v gornjem delu: Janez Šošterič v Gabernškem vrhu; Franc Poš v Gabernškem; Anton Čuš v Gaberskem; Anton Janžekovič v Gaberskem; Franc Kuri na Kukavi; Martin Kupčič na Kukavi. Ljubi „Stajerc“, ali mi nismo davkoplačevalci ali občani, poškodovani proti toči? Prihodnič več! Adijo!

Iz Polenšaka. Fara Polenšak je pač vedno srečna. Zdaj bo dobila 1. maja „dobrega“ župnika, ki je že grozil prejšnjemu mežnarju Glavniku. Čudovito dosti starih bukvic je pobral, ki so bile dolgo let shranjene v omari in v katerih so skoraj večidel pridige popisane. Menda se je zbal, da bi sedanji župnik nemško pridigal na Polenšaku. Zato jih je mežnar baje zanesel in prodal v trgovini Lovrec. Lovrec namreč zdaj lahko tako stvar kupuje, ker je dobil dosti podpore. Dobil je tako veliko svoto, da je lahko svojega sina po svetu poslal, kakor nekdanji stari Tobias mladega. Pač fini zastopnik za občino Polance. Kako Lovreca zdaj ljudi „hvalijo“, kateri so preje radi k njemu zahajali, ti so dobili podporo, drugi pa nič! Nekateri so se pri njemu dali pureke peči in so po 50 K za vino dajali; potem so se dali s fiakerji proč peljati. Drugim pa se ni privoščilo nobene podpore, čeprav so gotovo večji siromaki. Nekateri nič podpore ne dobijo, drugi pa po trikrat. Nesrečna toča, kako srečne si nekatere ljudi na Polenšaku napravila, to pa skozi „dobre“ zastopnike. Nekateri občani na Polenšaku so zelo srečni skozi zastopnika M. Reijh, druge iz občine Polance pa osrečuje Lovrec. In Lovrec zna, posebno zase zna dobro govoriti. Seveda mu ne hasne, ker je Honzek odpotoval. Čestitamo g. Lovrecu vsi tisti, ki nismo niti počenega groša podpore dobili, čeprav imamo več škode, kakor ti, ki so na dve občini vlekli...

Iz Jesenic. V ponedeljek 11. t. m. smo imeli zopet občinsko sejo. Prošnji tovarniškega delavca in predsednika katol. delavskega društva Janeza Kriveca za gostilničarsko obrt se ni ugo-

dilo in se je zavrnilo, ker imamo že itak pol preveč takih pajzelnov na Jesenicah in na Savi. Ravno tako se je tudi zavrnila ista prošnja g. Josepine Podpač. Občinski uslužbenci se zavarovajo pri penzijskem in nezgodbenemu zavodu. Dalje se je podelilo več obič. ubožcem znatna mesečna podpora. V ponedeljek 18. t. m. smo imeli sejo radi obrtne nadaljevalne šole. Prav krasno je govoril g. nadučitelj Sedlak o potrebi in nujnosti te šole. Vsi predlogi so se enoglasno sprejeli in se bode z podukom, kakor hitro se nova šola zgradi, pričelo. Pri temu si bode največ zaslug g. nadučitelj Sedlak pridobil! — Ako ne prideš jutri večer pod „Mežako“ je konec najne ljubezni! Tako je pisala neka jeseniška inteligentna frajla, nekemu železnič. uslužbencu, kateri je grozoviti „Germanenfresser“! Gotovo se je potem ta gospod svojo slovansko kri z ono slovansko gospico pod „Mežako“ prav dobro ohladil, osebito ker je tam še obilo snega!!! — Neki zasebni delavec se je v kolodvorski restavraciji toliko „Abschnicelnov“ najedel, da mu je še v isti noči želodec počil in je umrl. To so namreč g. dr. Kogoj konstatirali. — Ker dobimo od vseh strahov vprašanja, kedaj da bodo že na Jesenicah nove občinske volitve, še enkrat pripomnimo, da tega sami ne vemo. Stvar je namreč v božjih rokah g. barona Božidara Švarca, kateri bode pa reč rešil, kedaj bodo to g. dr. Šušteršič pripustil! Kranjska dežela je sedaj črna in temna ko noč in moramo že toliko časa potrpeti, dokler imata prvo besedo imenovana oba gospoda. Ker se pa časi in s tem tudi ljudje preminjajo, imamo še vedno upanje, da se bodo tudi enkrat na Jesenicah nove obč. volitve vršile, če ne preje pa prav gotovo v drugem stoletju!

Iz Jesenic. V ponedeljek 28. aprila t. l. smo imeli zopet komisijo radi 8 razredne skupne slovenske ljudske šole na Jesenicah. Ker se Jeseničani in Savčani niso zedinili, da se nova šola med Jesenicami in Savo na parceli industr. družbe zgradi, je postala projektirana in že od ministerstva dovoljena 4 razrednica za Savo pravomočna in se bode ta šola v kratkem na Savi zgradila. Nemška šola se pa že v jeseni na Savi v 6 razredno razširi. Proti te uredbi ni noben rekurz več dopuščen.

Štajerski kmetje!

Deželni zbor štajerski stopi menda junija meseca zopet skupaj, da prične svoje delovanje. Od tega zasedanja je jako veliko odvisno. Kakor znano, razbila je

prvaška obstrukcija

deželni zbor in je s tem napravila velikansko škodo ljudstvu. Podpore, subvencije, denarji za zgradbe, za regulacije, za brezobrestna posojila itd., vse to je prvaška obstrukcija vrgla v vodo. Prvaški poslanci pa hočejo še naprej onemogočiti delo v deželnem zboru. Še naprej hočejo povečavati vašo bedo!

Kmetje!

Naše potrpežljivosti mora biti enkrat konec! Mi zahtevamo od slovenskih poslancev, da takoj

nehajo z obstrukcijo.

Kajti edino potem je mogoče, da dobimo vse to, kar zahtevamo in potrebujemo. Kmetje! Zbirajte se na shodih in odpošiljajte prvaškim poslancem rezolucije, da naj ponehajo z obstrukcijo. Zahtevajte od vaših občinskih zastopov, da isto storijo! Nobeno nasprotno zavijanje vas naj ne moti.

Proč z obstrukcijo!

Poslanci morajo se pokoriti ljudski volji!

Novice.

Varujte se pred nepoštenimi agenti! Te dni se je vršila pri deželnih sodnji v Gradcu zanimiva tožba. Tožiteljico je zastopal mariborski advokat g. dr. Mravlag. Stvar je zelo podučna in jo hočemo vsled tega obširneje popisati. Alojz Kralj, bivši deželni pismonoša v Mekotnjaku pri Ljutomeru bil je zavarovan za slučaj smrti

pri neki zavarovalni družbi (Nationale Unfallversicherungsgesellschaft) na Dunaju. Spravil ga je k temu agent te družbe Magdič, ki je obenem knjigovodja v prvaški posojilnici v Ljutomeru. Seveda se je Kralju takrat vse mogoče obljubilo, tako, da je sedel na lim. Zavarovan je bil za slučaj smrti na 2000 K. Dne 2. svečana t. l. ob 2. uri zjutraj šel je Alojz Kralj v Ljutomer k svojemu gospodarju, pekovskemu mojstru Kukovcu, da bi tam prevzel pecivo in je raznesil odjemalcem. Na tej poti imel je Kralj prekoračiti 9 malih mostov. Bilo je to zelo nevarno, kajti sneg je ravno kopnel, voda pa je bila povsod visoka. Vkljub temu je prišel Kralj srečno čez vseh 9 brvi. Zjutraj ob 8. uri pa so našli Kralja neposredno pred Ljutomerjem v Ščavnici utonjenega. Na tem kraju je mala steza ob vodi, ki teče tam okroglo 2 metra globoko pod stezo. Steza sama je bila pokrita z zmrzjenim snegom, noč pa je bila temna in deževna. Kralj je gotovo zdrsnil in padel v vodo. Poskušal je vun priti, kakor so to sledovi dokazali, ali posrečilo se mu ni in moral je utoniti. Marija Kralj, soproga ponesrečenca, ki je v boga kočarica v Mekotnjaku, naznanila je to nesrečo še isti dan (2. svečana) preje omenjenemu agentu Magdiču. Ta Magdič je poleg tega njen sosed in gre dan za dnevom v Ljutomersko posojilnico. Agent je kočarici in njenemu sinu Antonu Kralju tudi rekel, da je nesreča takoj brzogovorno generalnemu zastopu zavarovalnice v Gradcu naznanil in da ima vdova nekaj čez 2 K za telegram plačati. Dne 14. svečana pa je dobila Marija Kralj od tega glavnega zastopa naznanilo, da se ji ne bode nič izplačalo, češ, da je bil Kralj pijan in je v pijanosti ponesrečil. To je bilo seveda popolnoma neresnično in žena je vsled tega po dr. Mravlagu tožbo vložila. Pri obravnavi pa je zavarovalnica tudi dokazala, da je prišlo naznanilo o nesreči šele dne 7. svečana v rekomandiranem pismu agenta Magdiča. Glasom pravil zavarovalnice pa se izplača zavarovalno svoto le tedaj, ako se ne zgode tekom 48 ur naznani. Magdič je dobil sicer še na dan nesreče nalogo, da napravi to naznanilo. On je tudi rekel, da je telegrafiral. Ali vse to ni bilo resnično. Šele 7. svečana je ta prvaški agent odposlal naznanilo in je bilo to že prepozno. Zaradi brezvestnosti in nemarnosti tega agenta bi torej Marija Kralj zdaj niti vinarja ne dobila. Le vplivanju dr. Mravlaga se je posrečilo, da je zavarovalnica vendar dovolila 1200 K plačila. Ostalih 800 K pa bode žena zdaj pri brezvestnem agentu iskala, ki gotovo ničesar nima in se bode gotovo branil, plačati škodo, ki jo je vsled svoje nemarnosti nesrečni in težko prizadeti ženi napravil... Opozarjamo kmete na ta kričeči slučaj! Kdor se pusti zavarovati, naj preje vsa določila pregleda. In kadar se zgodi nesreča, naj jo vsakdo takoj sam v rekomandiranem pismu ali telegramu zastopstvu zavarovalnice naznani. Agentom Magdičeve sorte naj se ne zaupa, kajti taki ljudje imajo sicer vedno polna usta obljub in narodnjaških fraz, ali slovensko ljudstvo so ti ljudje še vedno v blato spravili!

Kulturna dejstva. Dr. H. Pfaundler objavlja velikost števila takih oseb, ki ne znajo ne pisati ne brati (analfabetov). Pri temu je prišel do sledečih zanimivih zaključkov: Na zgornjem Avstrijskem je analfabetov 0,90%; na Tirolskem 1,24%, na nižjem Avstrijskem 1,23%; na Štajerskem pa že 3,92%, na Koroškem 5,74% in na Kranjskem 5,01%. Žalostno dejstvo je torej, da ravno v pokrajinah, kjer bivajo Slovenci, živi največ analfabetov. Vzrok temu žalostnemu dejstvu je iskati v nesrečni prvaški politiki. Prvaki se borijo z neverjetno ošabnostjo za visoko šolo, oni imajo čim kup srednjih šol, — ljudsko šolo pa popolnoma zanemarjajo. Zato imamo veliko preveč slovenskih uradnikov, advokatov, duhovnikov in veliko premalo navadnih ljudi, ki znajo brati in pisati. V prvaško univerzo bodejo potemtakem analfabeti zahajati morali... Ej vi prvaki, ako imate res toliko srca za ljudstvo, potem mu dajte potrebne izobrazbe, ki je danes začetek in konec vsacega napredka!

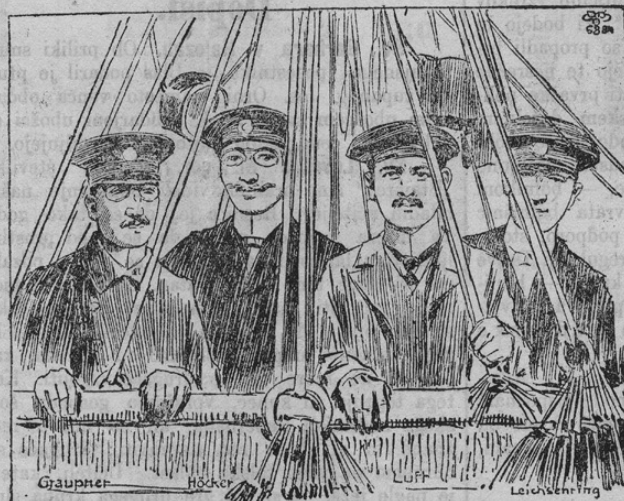
Iz Spodnje-Stajerskega.

Vbogi „Štajerc“! Pobožni farizeji, ki zavajajo resnico v posameznih farskih listih, imajo „Štajerca“ posebno na „piki“. Odkar urednik „Štajerca“ ptujski črnim dopisom ni hotel veselja napraviti, da bi umrl, divjajo ti možaki kakor turški derviši. Seveda je „Štajerc“ vsega kriv, kar se v Ptuj in sploh širom sveta godi. Menda je tudi „Štajerc“ kriv, da imajo nekateri ptujski duhovniki tako pikantne „romane“ na vesti, da je joj. Morda te „romane“ enkrat objavimo in svet se bode še bolj čudil, kakor se je čez Vavpotičeve „Liebsbriefe“. Ako bodejo črni dopisniki svoje obrekovanje in zavijanje nadalje prakticali, pustili bomo vse obzire in vso „priateljstvo“... V Ptuj je precej pripadnikov protestantovske veroizpovedbe. Ti protestanti so imeli pred kratkem shod in zdej je že „Štajerc“ temu kriv in je že naš list „protestantovski“. Oj ti derviši ti! Vera je stvar, ki nima v politiki nič opraviti in po našem mnenju naj vsakdo po svoji poti v nebesa pride. Na Avstrijskem imajo vse vere enako pravico celo turška ni vun vzeta. Nas vse to nič ne briga. Kar se pa tiče naše pobožnosti, je gotovo boljše, kakor „morala“ gotovih celibaterjev v Ptuj, ki smrdi že do nebes. Adio!

„Narodni dnevnik“ ima v Ptuj badesteg poročevalca, ki sliši travo rasti in planke živati. Zadnji politični kaplanček presega tega dopisna v vsakem oziru. Ni toraj čuda, da je ravno v tem nesrečnem celjskem listu največ časnarskih „rac“ in največ naravnost otročjih oslari. Samo ob sebi umevno je, da meče „Narodni dnevnik“ vsako lumparijo, ki se v Ptuj dogode Nemcem v obraz. Zadnjič so neki pokvarjeni otroci kradli. „Narodni dnevnik“ pa že v tem zmislu poroča, kakor da bi bili ti tatinski otroci „nemčurji“. Ali dotični duševni revež, ki pol celjski list z izbruhi bolanih svojih možgan, se je grozovito opek. Pri tej ptujski tatvini namreč Drogenikova družina najbolj očrtna. Ta družina je skozinkoz slovenska. Otrok, ki zna tako krasti, čeprav je šele 6 let star,

Ponesrečeni balon.

Že v zadnji številki smo poročali o veliki nesreči na poklopa „Delitzsch“. Ta balon se je dvignil v zrak in nesrečno v gondoli štiri osebe: trgovec Karla Luft (iz Bitterfelda), zrakoplovec Leuchseurn, trgovec Hoecker in Graupner iz Leipziga. Balon je prišel k nesreči v nevihti in grozni višočini je vanj strl vdarila. Ko se je to zgodilo, bil je balon 2000 metrov visoko. Padel je bliskoma in vso bili seveda vsi štiri ponesrečeni mrtvi. Naša našnja slika kaže te štiri ponesrečene moške v gondoli svojega balona. Nesreča zrakoplovih se zadnje čase grozovito množijo.

Die tödlich verunglückten Insassen d. Ballons „Delitzsch“

torej na „slovenski“ način vzgojen. Povemo to pa samo zaradi tega, da celjski gospodje svojega ptujskega dopisnega enkrat pošteno za ušesa primejo, pa naj bode potem ta dopisni advokat ali pisar ali profesor ali študent ali vrag ali karkoli hoče. Žalostna resnica je, da se največ lumparij v Ptuj v „narodno-slovenskih“ hišah zgodi. Ako „Narodni dnevnik“ ne bode miroval, posvetili bomo prav temljito v ta brlog. Tudi mi vemo marsikatero pikantno osebnosti . . .

Kaj je, gospodine Ozmeč? Kakor znano, spadata ptujsko-ormoška slovensko-klerikalna poslanca med tiste možje, ki so raje tihi, nego da bi se trudili. Regulacija Drave je ustavljena, deželnozborska obstrukcija je napravila velikansko škodo ravno v tem volinlem okraju. — Ozmeč in Mesko pa molčita in spita doma za pečjo. Kaj neki to pomeni? Ali sta se morda že naveličala poslančevanja? Ali sta morda dovolj lovork nabrala? Ali pa sta morda dobila od kakšne strani tiho komando, da naj jezik za zobmi držita . . . Listi poročajo namreč, da je kaplan dr. Korošec na klubovi seji Ozmeča in Meskota tako grozovito oštel in ozmerjal, da nista imela niti enega dobrega lasu več. Govori se, da je Ozmeč celo svoj mandat odložiti hotel; kajti temu „simplem Landpfarrer“ ni šlo v glavo, da bi se moral zdaj, ko je poslanec, klanjati pred Korošcem, ki je vendar kaplan in prefekt. Ozmeč se pa zelo moti, ako misli, da bode on Korošca ukrotil. Korošec je danes gospodar klerikalne stranke in kdor se ne pokori, dobi brco, pa čeprav je žegnan . . .

Reichl pred sodnijo. Razmere na ptujskem kolodvoru so že tako daleč dovedle, da morajo železniški uslužbenci pošteni Reichl pred sodnijo priganjati, da tam svoj dolgi jezik zagovarja. Opetovano že smo povedali, kakšno stališče zavzema ta gospod napram svojim uslužbencom. Ako jih ne more denuncirati, no, potem jih na drug način šikanira ali pa deluje tako, da se jih prestavi. V kratkem času, odkar je Reichl tu v Ptuj, je bilo že troje uradnikov prestavljenih. Ali to temu možakarju še vedno ni dovolj. V svojem dunajskem žargonu psuje tudi poštene delavce na predzren način, tako da se je le čuditi, da mu še nikdo ni na lici mesta tako odgovoril, kakor to zasluži. Uspeh delovanja Reichlna je v tem kratkem času ta, da ga nikdo ne mara, ne v mestu, ne v družbi, ne na kolodvoru. Vse mu obrača hrbet, ako se Reichl pokaže . . . Med žrtve svojega nasilnega postopanja sme Reichl tudi ekspedijenta g. Gross prštevat, ki je bil zaradi njega v Maribor prestavljen. Mislijo bi se, da ga bode Reichl vsaj zdaj pri miru pustil. Ali ne, tudi zdaj izpušča še svoj strup nad njim. G. Gross pa se je teh šikan naveličal in je Reichlna pred sodnijo poklical. Tožil ga je namreč, češ da je Reichl pred kratkem enkrat na kolodvoru zaklical: „Sperrt's alles zu, der Gross ist da!“ (Zaprte vse, Gross je tukaj.) Kdor pozna Reichlove maniere, bode gotovo verjel, da je mož to rekel. Ali pred sodnijo je Reichl seveda tajil. Dejal je, da se ne ve spominjati, da bi te besede rabil, da je to pač mogoče, ali žaliti ni hotel nikogar itd. Rekel je tudi, da hoče s svojim personalom v miru živeti. Oj ti grdo farizejstvo ti! Človek, ki zna tako dobro denuncirati, ki je že tri družine iz Ptuja spravil, ki je delavce psoval na nesramni način, ta človek, ki se mu vsakdo na kolodvoru izogiba, pravi da hoče v miru živeti. Čas bi pač bil, da bi „v miru“ živel, to pa kot — penzionist. Tekom razprave je bil tudi prometni kontrolor g. Koschera zaslišan. Rekel je m. dr., da Reichl tožitelja ne more videti. Nadalje je povedal, da predno je prišel Reichl v Ptuj, ni bilo nikdar pritožb čez uslužbenca. Zdaj pa je teh pritožb na cele koše. (Seveda, g. Neumann ni imel nobene sposobnosti za denuncijanta!) Zanimivo je tudi, da se Reichl v posebni knjižici še zdaj natanko vpisuje, kdaj pride g. Gross v Ptuj. Celi privatni detektiv je ta „gospod“! Nadalje omenimo še, da je imel Reichl grozoviti strah, da bi se g. Gross kot priča zaslišal. Sodnik je to tudi odklonil. Reichl pa je globoko vzdihnil, kajti drugače bi prišla marsikatera lepa epizoda na dan. Ker priče niso točno izpovedale in so govorile očividno pod vtisom Reichlrove navzočnosti, je bil ta oproščen. S tem seveda njegova nedolžnost ni dokazana. To pot se je Reichl še izmuznil, ali prišel bode čas, ko bode tudi njegovi slavi konec.

Pa so le dobri Nemci. V Gradcu je otvoril ptujski slovenski zdravnik dr. Bela Stuhec gostilno, v kateri prodaja vina iz svojih gor. Svoji k svojim, — ali to velja le za slovenske kmete; slovenski gospodje lahko delajo kar hočejo.

Vinska kriza na spodnjem Štajerskem postaja dan za dnem bolj občutna. Iz vseh strani se nam poroča, da imajo vbogi kmetje vse kleti z vinom polne, medtem ko ne pride kupec od nobene strani. Mi ne bomo danes preiskavali vzroke te žalostne gospodarske nesreče. Ali nekaj hočemo pibiti. Že od septembra l. 1908 naprej smo pisali in svarili prvače, da naj nikar ne razširjajo gonjo proti nemstvu in Nemcem, ker s tem našim pokrajnam v gospodarskem oziru grozovito škodujejo. Prvaški listi pa so se našemu svarilu rogali. Hujskali so naprej in zapeljani fantje so napadali posamezne Nemce. Posledica pa je bila, da so — kupci izostali. Zdaj jamrajo tudi prvaški listi in kličejo vlado na pomoč. Ja, tudi vlada ne more prisiliti kupcev, da bi prihajali. Vi prvači ste s svojo brezvestno gonjo odpodili kupce, vi ste krivi, da se našemu kmetu vedno slabše godi. Naj se pogleda prvaško politiko od katere strani se hoče, vedno je ta politika globoka nesreča za slovensko ljudstvo. In preje si ne bode to slovensko ljudstvo svoj položaj zboljšalo, dokler ne pozene svoje voditelje čez vse gore . . .

V cerkev, al ti pa dam eno za vuho! Iz Rogatca nam poročajo napredni možje: V nedeljo 17. t. m. bilo je v Rogatci pri pozni maši toliko ljudi, da so, kateri so kasneje prihajali, zunaj ostajali, posebno ker je bilo toplo predpoldne. Med temi zunaj sta bila tudi dva v nogah bolehnata fanta, katera sta se na cerkveno obzidje vsedla. Ko ju je mož korajže g. dekan zapazil, je pridvil ko podivjan in je enega teh fantov tako po obličju udaril, da se je revež skoraj pod obzidje prevrgel. Ko je tam korajžo pokazal, je zapazil nekega Hrvata, pridiral do njega in zavpil: „Kaj, ti pa idi rajši k Spornu „Štajerca“ brat, ko pa da tukaj sedi; v cerkev, al ti še tebi dam eno za vuho.“ Ne vemo, kaj mu je ta Hrvat zažugal, da je ko blisk skočil od njega in mu je korajža odpadla. Zunaj navzoči ljudje so se kar glasno pogovarjali in protestirali proti temu postopanju pri hiši mira božjega. Ali je Kristus tako svoje ovce v svojo čredo klical? Kedaj je Kristus poganjal katero ovco s cerkve v gostilno? Ko bi na obzidju takrat sedela tista ki ima par ljubeznivih listkov od korajžnega gospoda, gotovo bi bil on bolj ljubezniv, kaj — Zatorej gospod dekan, ne prenačaj ven s korajžo, ker bi Vam je še znalo zmanjkati. Za drugič pa vemo, da je vse eno, če gremo „Štajerca“ brat, ali pa v cerkev, ker nas sam g. dekan tako uči. Zato pa „Živio Štajerc!“

Občinske volitve v Možganjih pri Ptuj so se vršile pred kratkem. In bile so presneto čudne. Dobili smo celo vrsto pritožb in kmetje v občini so zelo razburjeni ter drug drugega povprašujejo: ali za našo občino ne velja cesarska postava? Vložil se je tudi priziv proti tem volitvam, kajti dandanes ne živimo več v časih, ko so posamezni mogotci ljudstvo pod svojo peto tlačili. Poroča se nam, da pri volitvah v tej občini ni bila volilna lista tako razporejena, kakor določa to postava. Ako župana ni bilo slučajno doma, kar se opetovano zgodi, potem ni mogel nikdo to volilno listo vpogledati. Nadalje se celo vrsto volilcev, ki plačujejo svoj davek pošteno in redno, ni vpisalo v volilno listo; to pa samo zaradi tega ne, ker ti volilci ne ližejo pete gotovim mogotcem. In vključ temu, da so ti volilci svojo pravico zahtevali, jih vrhovni modrijan ni vslišal. Nadalje so bili nevolilci, za ušesmi mokri fantički, na volišču in celo v volilni sobi. Tako ni imel v volilni sobi mladoletni županov sin prav nič opraviti. In vendar se je muzal tam okoli kakor kaplan okoli fajmoštrove kuharice. Z eno besedo: v Možganjih vladajo še turške razmere, katerim se bode pa kmalu konec naredilo. Časi so minuli, ko so veljali privilegiji posameznikov več kot državljanske pravice vseh. In mi bomo že odločno ljudske zahteve zastopali. Svaka sila do vremena!

„Krškanska“ ali klerikalna ljubezen. Posesnik Kostanjevec v Možganjih pri Ptuj prišel bode čisto gotovo v nebesa. Zakaj? No,

zato ker ima enega sina-duhovnika. In ta sinček pozna tako izvrstno božje zapovedi, da se ga zamore svetopisemskim učenjakom prštevat. Posebno dobro se baje na ono lepo zapoved razume, ki pravi: Spoštuj očeta in mati . . . No, nam je to končno deveta briga, kajti oče Kostanjevec že ve, kako je vzgojil sinčka Kostanjevca. Povedati smo hoteli le to, kar govorijo hudobni jeziki po Možganjih. Ti hudomušni jeziki pravijo namreč, da je sinček Kostanjevec, ki je fajmošter tam sv. Jurju, pred kratkem enkrat očital lastnemu svojemu očetu tatvino. In nadalje pripovedujejo, da je oče Kostanjevec svojega sina vsled tega ne posebno krščanskega očitavanja skozi vrata vrgel. Mi seveda ne moremo trditi, da so vse te govorice do pičice resnične. Ali nekaj je na tej stvari, nekaj smrdi, smrdi, — in upamo, da nam oča Kostanjevec to pojasni. Kajti to vemo že dolgo, da gotovi duhovniki prav radi na četrto božjo zapoved pozabijo . . .

Posojilnica v Framu (Frauheim) je samo ob sebi umevno prav hudo „slovenska“. Svoje prvaško „narodništvo“ pa kaže v prvi vrsti s tem, da — slovenskim kmetom prav dobro računati zna . . . Po našem mnenju so vse prvaške posojilnice ednako malo vredne. In vsaka teh žalostnih „posojilnic“ rešuje slovensko ljudstvo na svoj posebni način. Kar se tiče omenjene posojilnice v Framu, prav lahko trdimo, da zna za člane svojega načelnštva prav imenitno, prav mastno rajtati. V rokah imamo račun te posojilnice v dveh izbranih pobotnicah. Iz tega spisa je razvidno, da računa framska posojilnica za eno izbrisko pobotnico skupaj 14 K 85 vin. (!!). Od te svote pride na koleke 5 K, na poštnino 41 vin, na poveritev 1.44 K. Celih osem (8) kron pa si zaračunata člana predstojništva za „pot“. Hmhmhm! Noben minister nima boljše plače nego predstojniki framske posojilnice. Za vsak izbris 4 krome! En predstojnik zamore 10 izbrisov na en dan prevzeti in zasluži na ta način v par urah 40 kron . . . Pač lepe razmere! Člani plačujejo v „slovensko“ to posojilnico, — voditelji pa grabijo in grabijo, da se jim žepi polnijo . . . Vse za blagor naroda, — hahahaha!

Napredna zmaga. Na dravskem polju se kmetsko ljudstvo vedno bolj zaveda svojih pravic in svoje moči. Ljudstvo prav dobro ve, da leži bodočnost le v gospodarskem delu. Zato se ne briga več za prazne fraze gotovih klerikalnih možicov. Pred kratkem so se vršile občinske volitve v Cirkovcah. Klerikalci so napenjali vse moči in slaboznani kaplan Melhior Zorko, katerega junaštvo smo že opetovano popisali, je skalkal okoli, kakor da bi imel živo srebro v sebi. Pa vse ni nič pomagalo. Volilci so izvolili v pretežni večini moše odločno naprednega mišljenja, na čelu jim vrlega g. Kušarja. Vključ temu, da niso vsi izvoljeni naši pristaši, marveč so tudi nekateri člani „narodne stranke“, nas ta izid veseli. Občina je dokazala, da ne mara za brezplodno politiko sovraštva in nasilja. To naj pa tudi vsi vpoštevajo. Kajti politike v gredem navadnem zmislu besede ne potrebujemo v Cirkovcah. Tudi ne, ako prihaja iz celjske „narodne stranke“. Cirkovce hočejo mirni napredek na gospodarskem polju in moše se bodejo znali braniti hujskarije, pa naj pride od katere strani hoče. Toliko smo hoteli povedati. V ostalem pa čestitamo vrlim volilcem v Cirkovcah, da se niso pustili od nikogar zapeljati. Živel naprednjaki!

Župnik Sušnik — obsojen. Dolgo je trajalo, ali zdaj je vendar le prišlo. Župnik Sušnik iz Črešnjaveca pri Slov. Bistrici je obsojen kot človek, ki nagovarja h krivi prisegi. Kakor znano bil je Sušnik zaradi zapeljavanja h krivi prisegi svoj čas obsojen na štiri mesece težke ječe. Može se seveda rekuriral, dokler je šlo. Ali vsi njegovi rekursi so bili odbiti. Zdaj je tudi zadnja instanca, kasacijsko sodišče na Dunaju odbila rekurs in potrdila prvo sodbo. Sušnik je torej obsojen na 4 mesece ječe, ker je vključ svoji duhovniški sunknji neumne ljudi h krivi prisegi napeljavaj. Žalostni je ta slučaj in z bengalično lučjo razsvetljuje grde razmere v farovžih politikujočih duhovnikov. Nočemo generalizirati in vreči blato na celi stan. Ali to je pribita resnica: čimbolj politikujejo duhovniki, tembolj propadajo v moralnem oziru. Kako globoko je ta Sušnik padel, tega nam pač ni treba iz novega popisavati.

Vse, kar smo mu mi v našem listu očitali, je bilo do pičice resnično. Sušnikovo življenje je stalo pred našimi očmi kakor veliko gnojišče. Kaj so farani v Črešnjevcu vse storili, da bi jih cerkvena oblast rešila tega pohujšivega kutarja, ali vse zastoj. Sušnik je bil moralno propadel človek; ali bil je tudi izborni priganjač klerikalne politike. In zato so ga pustili v Črešnjevcu. Saj je sam iz priznice to trdil! Potem pa je prišla njegova nesreča. Sušnik je ženske pretepeval in potem h krivi prisegi napeljal. In sodnija ga je morala obsoditi. Človek bi mislil, da bode cerkvena oblast takoj Sušnika odstranila. Ali ne! Vkljub temu, da je bil ta mož že na 4 mesece ječe obsojen, smel je še nadalje sv. mašo brati. On, ki je ime Božje sramotil, ker je napeljal k smrtnemu grehu krive prisige, — on je smel še naprej v cerkev zahajati, pred oltar stopiti in s tem verska čutila vseh poštenih ljudi žaliti. Ali cerkvena oblast ni premislila, kako velikansko pohujšanje je, ako stopi krivoprisežnik pred Božje obličje? Samoumevno je seveda, da je bil Sušnik tudi do zadnjega hipa „vestni“ dopisnik mariborskega „Slov. Gospodarja“, v katerem je sam sebe hvalisal in svoje farane napadal. „Slov. Gospodar“ se ne sramuje, da ima med svojimi dopisniki krivoprisežnike. Prepričani smo, da bode Sušnik celo iz ječe temu „katoliškemu“ listu dopisaval, ako mu to psvetna oblast ne prepove. „Slovenski Gospodar“ postal je torej glasilo krivoprisežnikov. Čestitamo! Upamo, da je zdaj afera Sušnik končana. Ponovno trdimo, da smo mi bili prvi in edini, ki smo tega farizeja v pravi luči pokazali. Seveda, leta dolgo smo se proti njemu borili in duhovniška oblast nam ni hotela verovati, da ta človek omadežuje obleko Božjega namestnika. Zdaj nam pač veruje, zdaj, ko se je zgodilo velikansko pohujšanje. . . . Slučaj tega bivšega župnika Sušnika naj bode živ „memento“ za tisto cerkveno oblast, ki ceni duhovnike žalibog le po njih politični sposobnosti. Pazite, gospodje, kajti taki slučaji škodujejo veri bolj kot vsi krivoverci! Pazite, kajti enkrat bodejte dajali odgovor!

Nevarnost kranskih lesnih trgovcev. Pod tem naslovom piše „Marburger Zeitung“: Čudno je, da se doslej v varstvo deželnih interesov ničesar ukrenilo ni. Dokaz, kako se v tem oziru postavlo prezira, je sledeči slučaj: Za sodnijskoma okrajoma Marenberg in Slov. Gradec nahajajoče se veliko gozdno posestvo, ki je bilo enkrat lastnina g. J. pl. Gasteiger, postalo je l. 1909 skupno za glažuto Josefstal lastnina lesnega trgovca Lenarčiča iz Kranskega. Ker uslužbeni glažute pod novim nezmožnim vodstvom niso mogli izhajati, se je kmalu delo ustavilo. Zdaj je Lenarčič začel svoj glavni namen izvrševati: Brezobzirno gozdove podirati in jih potem svoji usodi prepuščati. To se je že v veliki meri zgodilo. Velikanske plošče gozda se je posekalo v največjem neredu. Od lanske spomladi do polja se je podrlo več tisoč debel, medtem ko ležijo ostanki (veje, viški, odpadki) tam okoli in tvorijo prava zbirališča gozdu nevarnega mrčesja. Ker se tudi v pravem času ne podira, prepreči se vzlet semena. Vsled napačnega sekanja sta mraz in sneg gozde tudi popolnoma uničila. Zlasti Struca kaže sliko, kako daleč zamorejo brezvestne roke krasni gozd pripeljati in kako potem natura to grozno delo še nadaljuje. Predpise gozdne postavbe se ednostavno prezira ali pa se jih zavija. In tako gre nesreča naprej, dokler ne bomo imeli tudi v teh krasnih pokrajinah — kranskega Krasa s svojimi skalami. Še poznejši rodovi bodo pod tem dejstvom trpeli. Omenimo še, da na tej celi veliki gozdni posesti ni nastavljen noben državno izkušeni gospodar in je sploh vsa osobje nezadostno. Lovci ima naslov gozdarja, nadgozdar ima le mali delokrog, ker ni samostojen in so mu roke vezane. Naj gre pozneje vse v nič, da se le v sedanjosti na roparski način (Raubbau) kolikor mogoče denarja iz gozdov potegne. V bivši glažuti je zdaj magacin lesnega oglja, kjer imajo razni delavci opravila. Stavbeno stanje poslopja je že nevarno; pred kratkem padla sta dva težka troma doli; k sreči nista nobenega človeka zadela. Ali tudi tukaj se prezira postavbo, dokler ne bode par družinskih očetov ubitih. Oblast se pa prav nič za te razmere ne briga, menda zato ne, ker je premalo državnih oseb za gozdarsko

nadzorstvo. Pozneje se bode seveda vse to grozno maščevalo — ali prepozno!

Razmere v Hrastniku so postale v zadnjem času že take, da jih je primerjati onim na Turškem. Od Roševe bande nahujskani fantiči, preoblečeni v garibaldinske srajce, mislijo menda res, da se bode že celi svet pred njimi tresel. In oblast tega ne vidi, ali pa je preslaba, da bi temu konec napravila. Tolovaji v vrstah hrastniško-trboveljskih „narodnjakov“ so na progo rudniške železnice kamenje naložili. Le srečnemu slučaju se je zahvaliti, da se je ta zločinski napad pravočasno opazil in da ni najdlje 30 oseb svojo smrt. Pričela je sodnijska preiskava. Mi smo seveda naprej vedeli, da se ne bode ničesar dognalo. Kajti zgovorjeni tolovaji ne bodejo drug drugega izdali. Vrana ne izkljuje vrani očesa. In zato se je morala preiskava končati. Gospodje pri sodnji naj bi Roša in njegove sinove vprašali, kje je krivec? Ti jih gotovo poznajo. Kajti v Roševem taboru, v Roševi krčmi se vse te lumparije skuhajo. . . . Komaj je bila javnost malo nad tem slučajem pomirjena, ko so zopet nekateri hrastniški „sokoli“ grozili in streljali z revolverji na nemške „turnerje“. Ti se tega seveda tudi niso pustili dopasti in so se razgrajče menda pošteno preklotali. Čez par dni pa so pisali prvaški listi, da so „turnerji“ sokolčke napadli in kamenovali. Prišlo je do sodnijske razprave, pri kateri so pa bili vsi oboženi „turnerji“ oproščeni. V nobenem oziru se ni moglo njih krivdo dokazati. Radovedni pa smo, kaj bode oblast zdaj s sokolskimi revolver-junaki storila. Ali bodejo taki mladeniči morda res pravico imeli, streljati na ljudi, kakor na vrabce? Ali bode vlada čakala, dokler se kakšna nesreča ne zgodi? Ali imajo ti fantiči sploh pravico, streljati in nositi revolverje? Na vse to zahtevamo odgovora! Roševoga trinoštva v Hrastniku mora biti konec!

Radovedni smo, ali bodejo prvaški listi svoje laži o hrastniških nemških „turnerjih“ zdaj popravili, ko so bili ti oproščeni in se je pred sodnijo njih nedolžnost izkazala. Mislimo, da bodejo ti listi zdaj kričali nad sodniki, ker so ti po pravici in ne po želji prvaških tolovajev sodili. . . .

Fajmoštrovi psički. Fajmošter Muršec ima par psičkov, ki imajo to navado, da ljudi grizejo in jim hlače trgajo. Zato je bil fajmošter na 10 K globe obsojen in je moral tudi hlače plačati. Pobožni gospod se je pritožil, pa mu ni

nič pomagalo. Ja, ja, tudi žegnani psički so Uboj in

Sejem v Pekelskivasi. Piše se nam: V ponedeljek, 2. majnika se vrši v Pekelskivasi na komur lodvoru Poljčane veliki živinski sejem. Živino a Se pone posestniki so vabljeni, prav v obilnem številu Pone živino na sejem prignati, ker se ne bo vstopnina rec. (štandgeld) pobirala; povrh pa dobi vsaki zaveč Uboj vsako goved, katero ta dan na sejemu postavi Huza ali prižene, pol litra dobrega domačega vina polje zastoni. Da bode dosti kupcev prišlo, zato skrbi vod tiri sejemski odbr.

Letni sejem v Ptuj, ki se je vršil preteklo soboto, dne 23. aprila, se je prav dobro obnesel. Živine se je prignalo: 350 kosov konj, 992 km kosov govede. Trgovina je bila pri navadnih cenah prav dobra. Tudi kramarski sejem ni bil slab. Prihodnji živinski in svinjski sejem se bode vršil dne 4. maja t. l.

V Šoštanju so otvorili 21. aprila novo hišo za ubožce. Kakor znano, je g. Woschnagg starl, da ob priliki cesarjevega jubileja na velikodušni način sklenil, da daruje trgu hišo za ubožce malo bolnišnico. Občinski zastop je ob tej priliki g. Franca Woschnagg tudi častnim občanom imenoval. V novem poslopju zamore stanovati skupaj 8 vbojih družin v 16 sobah. Poleg tega imajo še lepi vrt in travnik na razpolago. Plemeniti dobrotnik si je pač za večne čase zaslužil hvalo cele občine. Čast mu!

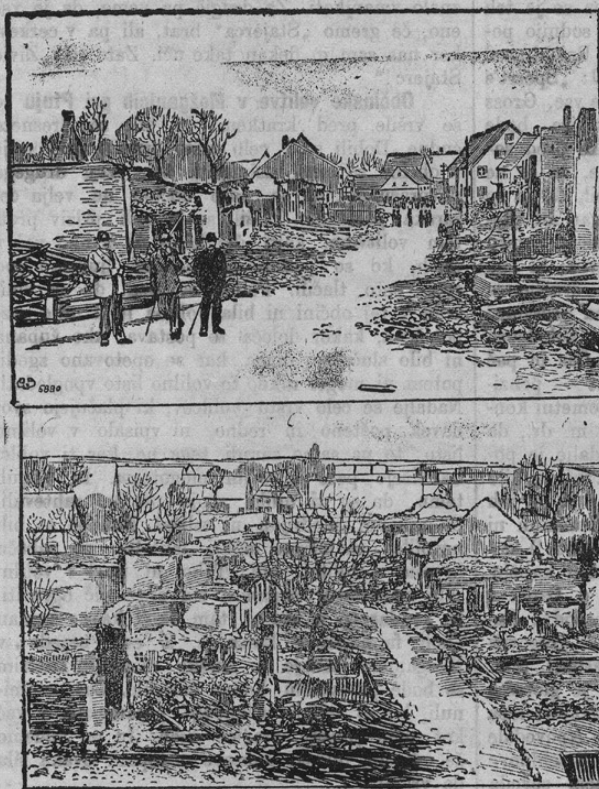
Pozor! Vsi advokati v Ptuj so sklenili, da od 1. maja t. l. naprej uvedejo v svojih pisarnah popolni nedeljski počitek. Ob nedeljah torej ne bode nobena advokatska pisarna v Ptuj več odprta, na kar opozarjamo kmete.

Novo gostilno v Ptuj so otvorili s 1. majom nasproti minoritskega klčtra. Gostilno je prevzel g. Fr. Strohmeier, ki je znan kot izborni krčmar in jako priljubljen pri kmetih. (Več glej v inzeratu današnje številke.)

Premije za viničarje. Mariborska podružnica kmetijske družbe razdelila je sledečim viničarjem za večletno službovanje pri enem in istem gospodarju premije: Franc Frass (32 let pri vinogradniški šoli) 30 K; Johan Puchmann (29 let pri Böhmu v Framu) 30 K; Franc Tscheppe (25 let pri dr. Raku v Rosbahu) 25 K; Franc Poscharnik (25 let pri pl. Bitterl v Gamsu) 25 K; Johan Hammerl (19 let pri gospej Knezda) 20 K; G. Komar (14 let pri vinogradniški šoli) 20 K. Čestitamo vrlim tem možem, ki so svojim gospodarjem tako zvesti in pravi vzor za kmetijske posle.

Veliki požar v Böhmenkirchu.

V vasi Böhmenkirch na Württemberskem je divjal pred kratkem velikanski požar, ki je večji del vasi popolnoma uničil. Nepravilne otroške roke so požar povzročile. Neki 6 letni deček je namreč pred očetovo hišo zažgal kupček slame. Plamena pa so takoj tudi slamnato streho hiše zažgali. K nesreči je bil hudi veter, ki je zanelil ogenj po celi vasi. V hipu so se na več kot desetih strehah pokazala plamena. Skupno je pogorelo 73 poslopj in je ogenj napravil za okroglo 600.000 markov škode. Naše slike kažejo nesrečno vas po požaru.

Bilder von der Brandkatastrophe in Böhmenkirch.

oooooooooooooooo

Ali si se že naročil „Štajerca“? Vsaka kmetska hiša mora ta list imeti!

oooooooooooooooo

Uboj. Na cesti pri Celnici na Dravi so se pri ti stepli fantje. Pri temu bil je Franc Horner z nožem tako težko ranjen, da je drugi dan umrl. Storiča so orožniki v osebi hlapca Julija Sernec iz Janzeve gore zaprli.

Ponesrečil se je v kamnolomu v Rogatca neki delavec. Kamnolom se je podrl in reveža zasul. Delavec je dobil smrtonosne rane.

Huzarji tatovi. Kantiner Horvat v Radgoni je zapeljal več huzarjev k tatvini. Kradli so islo vodo, perilo, uniforme in mrvo. Horvata in štiri huzarje so že zaprli.

Vlak povozil je v Leobnu 70 letno poštnico Marijo Kenitzer. Dobila je take rane, da je kmalu nato umrla.

Junak noža. V Celje pristojni delavec Jože ostvinšek je v Inomestu nekega tovariša težko nožem ranil in potem pobegnil.

Izgubil se je v Radgoni 77 letni cestni poštač Jos. Glauninger. Starček je opetovano ozil, da se usmrtil in ni to izključeno.

Pod vlak je prišla v Hočah žena čuvaja plača. Revica je imela otroka v naročju in hoda na vlak stopiti. Padla je in prišla z nogu od voz. Nogo ji bodoje morali odrezati.

Žensko masčevanje. Iz Rogatca se poroča, da sta delavka Mikolič in njena hči moža prve ljubosumja — kastrirati hoteli. Rabili sta arje.

Pretep in uboj. V bližini Ptuja so se prekle nedeljo zopet fanti grozovito stepli. Sedem otrov leži težko ranjenih v bolnišnici. Pisar tonja je bil tako težko ranjen, da so mu zgane iz črepinje stopili. Fant, katerega po-
mujajo kot mirnega, je na ranah umrl. Surovost iz slovenskimi fanti je žal že grozno velika. Posledica prvaške hujskarije; najhujši pre-
taci in ubijalci so tudi najhujši prvaški za-
penci!

Iz Koroškega.

Zakaj se jim gre? Slovensko ljudstvo na roškem kakor sploh povsod je v pretežni ve-
kmetjskega stanu. Vsaka politika, ki bi bila
renskemu ljudstvu koristna, morala bi biti —
etska. Ali je pa tudi v resnici tako? Misli-
da zažalibože ne! V prvi vrsti pribijemo, da
d prvaškimi voditelji slovenskega ljudstva na
roškem ni skoraj nobenih kmetov. Nemški
oški kmetje imajo enega Kirschnerja, enega
chmayerja in celo vrsto drugih poslancev, ki
prava kmetjska kri. Slovenski pa — nobene-
kmeta! Ali je morda Grafenauer kmet? Ne,
je orglarski mojster, ki je že vsled svoje
ti odvisen od farovžev. In dr. Breje, dr.
ller itd. — to so advokati! In Ražun, Pod-
c, Einspieler itd., — to so politikujoči du-
niki. Vso prvaško gibanje na Koroškem leži
ij v rokah politikujočih duhovnikov in od-
odvisnih mož. Kar se duhovništva v politike
s, smo pa vedno opazovali, da nima srca za
etski stan. V srednjem veku je stalo politi-
ke duhovništvo na strani kmetijskih zatiral-
kar dokazuje že dejstvo, da so se v kmet-
puntih kmetje v prvi vrsti proti požrešnim
tom obračali. In danes si povečujejo poli-
i duhovniki vedno svoje plače na troške
enskega ljudstva. Zakaj se gre torej
kom? Za kmetsko ljudstvo se jim ne gre!
kmeta niso še nikdar ničesar koristnega sto-
Gre se jim le za svoj žep!! In zato tudi
dobro opazujemo, kako pomagajo prvaški
si svojemu stanu. Čimveč neumnosti je med
jim ljudstvom, tembolje se polni nenasitna
ta bisaga. Čimveč sovraštva in prepira je
ljudstvom, tembolje „kšefte“ delajo prva-
advokati. Zase hočejo prvaki edino
ico za odiranje slovenskega ljudstva in svo-
sinovom hočejo isto zasigurati. Sebič-
st do skrajnosti, v lepe sloven-
frazе preoblečena sebičnost,
to je prvaška politika povsod in
bno še na Koroškem!

Pametna uredba. Od začetka t. m. sem
zela zveza koroških kmetijskih zdru-
gov razprodajo mesa. Namen je, da se kme-
kolikor mogoče dobro razprodajo preobile
e omogoči in da na drugi strani mestno
ivalstvo cenejšje meso dobiva. Dosedanji po-
i so se prav dobro obnesli. Cena mesa je ure-
po kakovosti od 1 K 8 h do 1 K 40 h,
em ko mesarji prodajajo od K 1:28 do

K 1:60 pa tudi do K 2:— . Ni čuda, da so vsled
tega kupci prav radi prihajali. Upamo, da se
bode to prodajo nadaljevalo; kajti edino na ta
način se bode tudi tešno gospodarsko zvezo med
kmetijskim in mestnim prebivalstvom uresničilo.
In tako pametno zvezo potrebuje dežela, kajti
drug smo od drugega odvisni.

Štrajk. V Beljaku štrajkajo čevljarški po-
močniki. Delavci zahtevajo 1 uro manj dela in
20%-no zboljšanje plače.

Huda krava. Težko ranila je krava na po-
sestvu kmeta Paula v Strašiču pri Celovcu 18
letnega posestnikovega sina.

Gozdni požar. 20. aprila popoldne nastal je
v Kapuzinerwaldu pri Beljaku požar, katerega
so pa gasilci kmalu zadušili.

Samomor. V Celovcu vrgla se je 16 letna
hči kočarja Mandl iz Pussarnitza pod osebni
vlak, ki jo je takoj razmesaril. Nesrečnemu de-
kletu se je zmešalo.

Ustrelil se je baje iz ljubosumnosti kolar
G. Mühlbacher v Celovcu. Kroglja mu je predrla
oko in ga težko ranila.

Mrliča iz vode potegnili so pri Arnoldsteinu.
Baje je to mrlič nekega Italijana, kateremu se
je mešalo in je padel v vodo ter utonil.

Izginil je neznan kam potir Zampieri v
Beljaku.

Na poti v Ameriko je na visokem morju
umrla gospica M. Frank iz Beljaka.

Srake. V Beljaku so zaprli neko žensko, ki
je v raznih hišah kradla kakor sraka. Istotako
so zaprli zaradi tatvine in goljufije Tomschet-
vega hlapca Wolfsgruber v Beljaku.

Cigan—goljuf. V Bistrici so zaprli orožniki
cigana Jakob Wolf, ki je na Tirolskem za
320 K goljufal.

Požar. Piše se nam: 24. aprila proti pol
1. uri ponoči pričelo je v šupi Stefana Wieser
v Bodentalu (občina Slov. Plajberg) iz neznane-
ga vzroka goreti. Ogenj se je tako hitro razši-
ril, da je tekom komaj 2 ur pet poslopij i. s.
2 hleva, stanovalno hišo in gospodarska poslop-
ja s krmno, obleko, pohištvom vred popolnoma
uničil. Le z veliko težavo zamoglo se je 15
kosov govede, 2 mlada konja, prašiče, ovce in
nekaj predmetov ter žitja rešiti. Domači pes, ki
je bil priklenjen na verižici, in kokoši ter do-
mači zajci so pogoreli. Baje je posestniku in
njegovi ženi tudi svota denarja z drugimi spisi
v plamenih ostala. Wieser izvrševal je tudi trgo-
vino z mešanim blagom in je vsa zaloga zgo-
rela. Škode je od 18000 do 20000 kron. Po-
slopja so bila nizka zavarovana. Komaj 1/4 škode
je krita. Posestnik, ki je naprednjak in zelo de-
laven ter priden, njegova žena in 4 otroci, ki
so si vsi komaj življenje rešili, nahajajo se zdaj
v največji bedi. Tudi sosedna poslopja so bila
vsled vetra v veliki nevarnosti in je le delu
prebivalcev zahvaliti, da se ni še večja nesreča
zgodila. Občina Slov. Plajberg pa žalibog niti
ročne šprice za slučaj take nesreče nima.

Mrliča našli so v potoku Grašica v Rožu.
Mrlič je že segnit in ga niso spoznali.

Stepla sta se v Sv. Martinu pri Beljaku
hlapca Koderman in Gaspar. Zadnji je Koder-
mana s sekiro težko ranil. Ubil bi ga, ko bi
drugi ljudje ne stopili vmes.

Po svetu.

Mark Twain, najpomembnejši ameriški hu-
moristični pisatelj je umrl.

Cerkveni rop. V Uspenski katedrali v Moskvi so
tatovi pokradli zlatnine za več kot en milijon rublov. Iz
svetniških slik so pokradli vse dragoceno kamenje. Ta-
tove še niso dobili.

Samomor učenca. V Lvovu se je ustrelil gimna-
zist Schwalb. Bil je takoj mrtev. Dečku ni več življenje
dopadlo.

Etna, ki je zadnje tedne ogenj bruhala in veli-
kanska škoda napravila, se je zdaj zopet pomirila.

Velikanski požar. V mestu Lak Charles (Amerika)
je pogorelo več sto hiš, cerkev, kloster, rotovž itd.
Škode je za 10 milijonov kron.

Nečloveško. V Pensilvaniji so obdolžili rudarja ne-
kega moža, da se peča s suženstvom. Napadli so ga,
pribili na leseni križ in kronali s trnjem. Nesrečnej
je kmalu izdihnil.

Anarhisti so v bližini mesta Baku umorili ter
oropali kneza Aleksej Bakutoja. Ruske razmere!

Gosenice!

Uničujte gosenice, nabirajte jih raz dreves
in sežigajte jih. Pa ni dovolj, da samo sadno

drevje čistite. V bližini hiš in sadonosnikov so
tudi hrasti in druga drevesa polna mrčesja. Či-
stite i te, da se sadno drevje ne okuži. Delajte,
dokler je čas!

Par besed o čilskem solitru.

Spisal Vičanski Škerlec.

Veliko se govori in piše dandanes med kmeti o
raznih umetnih gnojilih. Nekteri priporočajo te, drugi
zopet druga umetna gnojila; jaz bi pa rad podal par
besed iz mojih izkušenj o čilskem solitru. Kaj da je in
kakšni je čilski soliter, tega ne bodem našteval, ampak
podam le važnejše njegove lastnosti in kako se naj njim
ravna. (Pristavim le, da je precej drag, pa ako prav so-
dim, ne predrag.)

Torej: Shranjen mora biti na popolnoma suhem
prostoru, ravnotako se more trositi ob čisto suhem vre-
menu med rastline. Ker je to velevažno dušičnato gno-
jilo, v vodi raztopno, se umeje, da ga zemlja ne ob-
drži v sebi; mora se torej potresati v dveh ali treh-
delih, ko so rastline v rasti. Ko bi ga potresali šele te-
daj, ko se zrne ali sad snuje, bi bilo že prepozno in
imeli bi več izgube, kot dobička. Po mojem prepričanju
ga je najboljšje en del za drugim po tri tedne narazen
v enakih delih trositi. Nekteri trdijo, da deluje čilski
soliter na močno rast slame, ne pa, da bi se pridelek
zrna povečal. To bi bilo le v tem slučaju mogoče, ako
bi zemlji manjkalo zadostne množine kalija in fosforove
kislina. Teh dveh gnojilnih sredstev čilski soliter ne vse-
buje, ampak dušik.

Po mojih večletnih izkušnjah prištevam čilskemu
solitru prednost napram žveplenikskemu amoniaku in to
zbog tega, ker ima čilski soliter še iz početka dušik v
solitrne kisline, da jo rastline lahko takoj sprejemajo in
uživajo. Vse drugače pa je pri žveplenikskem amoniaku,
pri katerem se mora prej spremeniti v solitrno kislino
in potem ga še rastline uživajo. Pri teh spremembah se
pa izgubi veliko dušika. Da je čilski soliter priporočena
vreden za vršno gnojenje, to trdim z mirno vestjo, po-
sebnost pri slabih poljskih rastlinah. Kdor bi pa temu ogo-
varjal, naj naredi tozadevni poskus in potem vse pridele-
ke natanko stehta iz posameznih parcel, ki jih je izme-
ril vse v enaki meri in potem izračuni večji pridelek,
in stroške za čilski soliter in potem takem si na jas-
nem. H koncu še pristavim: Kdor hoče pomagati ovsu
in sebi s pomočjo čilskega solitra, naj ga vzame za en
ha kakih 150 kg. Za koruzo kakih 200 kg. proračunje-
no na 1 ha in krompirju 200—250 kg. Tudi prosò se
ti bode izkazalo zelo hvalazno, ako mu podeliš na 1 ha
kakih 80—100 kg čilskega solitra. Pripomnim še, naj se
vselej prej pognoji zemlja v zadostni množini s kalijem
in fosforovo kislino. Dobitek in dobri uspehi ne bodo
izostali, ako vreme k temu posluži.

Gospodarske.

**Spomladanski mraz v vinogradu in sado-
nosniku.** (Naznaniho deželne sadjarske in vinogradniške
šole v Mariboru.) Kakor v preteklih letih hočemo tudi
letos k skupnemu postopanju v odporu proti spomla-
danskemu mrazu opozarjati. Vsi naj torej sledeča na-
znanila vpoštevajo. Izkušnja uči, da pomaga le kolikor
mogoče splošno kadenje, ki se izvrši na pravi način.
Seveda ne sme biti mraz tako hud, da sploh vpliv dima
odstrani. Čeprav se ne more zanesljivo trditi, da bode
to nastopanje proti mrazu pomagalo, vendar lahko reče-
mo, da so debeli, mokri dimovi oblaki najboljše sred-
stvo proti mrazu. Najbolj v nevarnosti so tesne in glo-
boke posatranske doline in med temi zopet oni vinogradi
ter sadonosniki, ki ležijo v globokini doline (Talsoble)
ali v njeni bližini. Na te se bode treba pri kadenju to-
rej v prvi vrsti ozirati. Da se določi pravočasni začetek
kadenja, izvršila se bodejo na deželni vinogradniški in
sadjarski šoli v Mariboru opazovanja na posebnih apar-
atih, katerih uspeh se bode s strelji iz mozarjev nazna-
nilo. Ako kaže opozovanje zvečer, da bode v prvih urah
prihodnjega jutra bržkone mraz, potem se bode ob pol
8 uri zvečer iz poizkusnega vinograda zavoda enkrat
ustrelilo. Ako je nevarnost še večja, potem se bode
dvakrat ustrelilo. Ker se te strele v oddaljenejših krajih
ne bode čulo, naj jih bližnji posestniki naprej dajo. V
takem slučaju naj bodejo za kadenje določene osebe
pripravljene. Opazovanje se bode v takih nočeh na šoli
nadaljevalo. Kadar je v jutru neposredna nevarnost, od-
dalo se bode 3 strele. To bode znamenje, da naj se gre
takoj na lice mesta in naj se pripravljene kupe zažge.
Ti kupi za ogenj naj bodejo že prej pripravljeni. Pri-
poročo se rabo smolnatih hebelov (Räucherkuhen), ka-
tera se na ta način napravi, da se črno smolo segreje
in polije v malih 20 cm v sredini merečih jamicah čez
žaganje, zrezani trtni les ali vejice. Ogenj naj ne gori v
plamenih, marveč veliko dima. Za ogenj je torej pora-
biti vse odpadke iz gospodarstva, kakor plevel, kompost,
mah iz travnika in gozda, travo, gnoj, šoto itd. Največ-
ja nevarnost je neposredno pred in po solnčnem vzha-
janju. V tem času je treba toraj močnega dima. Kadar
je solnce višje prišlo, ako pride močnejši veter, ako se
nebo oblači, potem je nevarnost minula in ogenj se la-
hko pogasi. Dostikrat se bode dalo zvečer signal, ponoči
pa se bode vreme v toliko zboljšalo, da ne bode več
nevarnosti. Zopet drugokrat ne bode zvečer signala, po-
noči pa nastane nevarnost. Zato je dobro, da v nevar-
nih časih vedno ena oseba čuje. Neobhodno potrebno
je, da se vse hitro in pravočasno izvrši, zlasti da se daje
strele naprej.

Loterijske številke.

Gradec, dne 16. aprila: 9, 59, 47, 27, 73.
Trst, dne 23. aprila: 68, 50, 73, 5, 8.

Kdor hoče na naše inzerate odgovor, naj priloži vprašalnemu pismu retur-marko. Brez marke ne pošiljamo odgovora.

Vsak birmanec je nesrečen, ako pri birni ne dobi Böhnel-ure, kajti le tako hoče vsak imeti. Zahlevajte torej takoj veliki cenik od firme Max Böhnel, Dunaj IV., Margaretenstrasse 27/27, ki se ga vsakomur zastojni in franco pošlje. Kdor vpošlje to notico, dobi 5% rabata.

Znanstveni preizkusi na univerzitetni kliniki v Würzburgu so podali sledeče:

Naravna Franc Jožef-ova grenčica vpliva za nesljivo in ne povzroča nikakih težkoč. Celu v slučajih, kjer se je vživala pri občutljivem črevesu — osobito v rekonvalescenci vnetja slepega črevesa s sondeležbo trebušnice — doseže „Franc Jožef-ova“ grenčica odvajanje brez bolečin.

Tržna poročila

Ptuj, tedenski sejem dne 22. aprila 1910:

Vrsta	Mera in teža	Sred. cena
Pšenica	50 kil	13 25
Rž	50 kil	9
Ječmen	50 kil	8
Oves	50 kil	9 50
Kuruza	50 kil	8
Proso	50 kil	7
Ajda	50 kil	7
Krompir	50 kil	2 40
Fižol	50 kil	10-16
Leča	1 kila	56
Grah	1 kila	72
Kaša	1 liter	28
Pšenični gris	1 kila	48
Riž	1 kila	44
Sladkor	1 kila (od do)	92
Česplje	1 kila	60
Cebule (luk)	1 kila	30
Kimel	1 kila	1 20
Brinjeve jagode	1 kila	1
Hren	1 kila	1
Zelenjava	1 kila	50
Ustna moka	1 kila (od do)	42
Moka za žemlje	1 kila (od do)	44
Polentna moka	1 kila	38
Goveje maslo	1 kila	36
Svinjska mast	1 kila	30
Špeh frišni	1 kila	3
Špeh okajeni	1 kila	2
Žnavor	1 kila	1 90
Česplje frišne	1 kila	1
Sol	1 kila	26
Puter frišni	1 kila	3 40
Sir, štajerski	1 kila	3
Jajca	20 kom.	2
Goveje meso	1 kila (od do)	1 28
Telečje meso	1 kila (od do)	1 40
Mlado svinjsko meso	1 kila (od do)	1 60
Drevesno olje	1 kila	2
Rips olje	1 kila	1 20
Sveče, steklo	1 kila	80
Zajfa navadna	1 kila	1 70
Zganje	1 liter	60
Pivo	1 liter	80
Vinski jesih	1 liter	44
Mleko, frišno	1 liter	40
Mleko brez smetane	1 liter	20
Les, trdi, meter dolgi	1 kub. met.	18
Les, mehki, meter dolgi	1 kub. met.	9
Lesni ogelj trdi	hektoliter	7
„mehki“		2
Premog (Steinkohle)	100 kila (od do)	1 80
Mrva	50 kila (od do)	2 60
Slama (Lager)	50 kil	9
Slama (stolja)	50 kil	4
Zelje, glava	100 k. (od do)	3

Mestni urad ptujski, dne 23. aprila 1910.

Za sv. birmo!

Molitvenice, kn. škofjako potrjene v veliki izbi, v usnju, celulozidi ali v slonovni kosti, kakor tudi take z velikimi črkami priporočila W. Blanke, knjigara v Ptuj, nasproti nemški cerkvi. 377

V Mariboru 150

se kupuje rezano blago, perilo in obleke znano cen in dobro pri Adolf Wieslak, Maribor, Draugasse 4.

Hemeroide!

Bolezni želodca! Izpuhi na koži!

Brezplačno naznanim na željo vsakomur, ki trpi na boleznih želodca, prebavljanja, odvajanja, ostavljenja krvi, hemeroidah, slehtah, odprtih nogah, vnetju itd. kako je bilo mnogo bolnikov, ter so leta dolgo trpeli, ozdravljenih in to hitro ter trajno. Stotero priznanjevalnih in zahvalnih pismen.

Bolniška sestra Klara, Wiesbaden 56, Walkmühlstr. 26. 201

Komi 352

za trgovino z mešanim blagom, s 1a referencami, želi svojo službo čimprej zamenjati. Pisma pod „Commis“, poste restante, Dobje bei Montpreis.

Za prodati je 350

hiša z gostilno, nekaj vrta zraven, ki stoji tik farne cerkve ob državni cesti blizu Konjice. Cena je 9000 K. Naslov se izve pri upravi „Stajerca“.

Učenec 313

se sprejme v pekariji Berner. Maribor.

Malo posestvo

15 m. od Maribora (Hauptplatz), obstoji iz njiv, travnikov, visokega gozda in lepega vrta za zelenjavo, dvorišče in stanovanjska hiša s 3 sobami, kabinet, kuhinja, še čisto davka prosto, lepo gospodarsko poslopje za 3 kose goveda in 8 svinj, zelo primerno za pensionista ter za vsako obrt, se prodaja po lahkih plačilnih pogoji. Vpraša se pri gosp. Jos. Tschelch, Pohrež, Dammgasse 299. 339

Krepi

pekovski učenec

ne pod 15 let star, se sprejme takoj ali pozneje s polno oskrbo pri g. Wieschanz, pekarija, Mitterdorf, Mürtal na zgorjem Stajerskem. 338

Rosk. patent 3-kron Budnica 2-
Srebrna rok. 4-
Zel. b. rok. 4-
Srebrna, dvoji mantelj 8-
Original-Omega, Schaffhausen, Glashütte, Helios, Amalpa, c. kr. preiskusene, od K 15-; nadalje zlato in srebrno blago po originalnih fabriknih cenah, 3 leta garancije. — Izmenjava ali denar nazaj.

Max Böhnel, Dunaj,
Zaprisceni cenilci in izvedenci. — Največja in najstarejša firma. — Osnovana 1840. — Cenik s 500 slikami zastojni in poštne prosto.

Pohištvo

v veliki izbiri, politirano, mat in lakirano, vloge za postelje, n. atrace, blazine, tuhe, posteljske oboje, preproge iz špic itd., divani, zofe, stoli po najnižjih cenah tudi na obroke priporočila

P. Srebre, Maribor

Tegetthoffstr. 23.

Trgovski pomočnik

1504
1190

ki se je izučil v vseh branah pri trgovcu na dobiti mesto v taki trgovini, kjer bi se bolj nemškemu jeziku, najraje v kraju, kjer je več valcev nemških. — Ker mu na tem mogoče sprejel službo, če tudi bi imel s početka ali plače. — Cenjeni dopisi se prosijo pod **Martin Kos**, trg. pom. v Dobovi, poste

Zaradi smrti se prodaja

lepo poses

1/4 ure od farne cerkve, obstoji iz 4 posesti 1 govejska štala, svinjaki in vse v dobrem stanju 4 glave živine, 4 svinje in drugo gospodarsko na meri 22 oralov, zraven lep sadonosnik, njiva in travniki. Živine se lahko redi 10 gl. Cena je na posestvu ostane 5000 K. — Več se izve pri **Sajelšniku**, gostilničarju pri Sv. Jerneju, sv.

Gih, revmatiz in astma

se uspešno odstranijo po rabi sem najbolje znanega Eucalyptus-alkaloida. — Naslov: **ERNST HE** — **Klingenthal** i. Se dobi v Ptuj, lekarni morcu“ H. Molitor.

Za sveto birmo

Priporočila svojo bogato zalogo: voščeni vsakšnobarvne svilnate trake, bele rogovavice; lakaste, rumene in črne čevlji velikosti.

Nadalje za fantiče: fine klobučnatne nate klobuke, narejene obleke, bele ovratnike in kravate.

Cene so jako nizke in postrežba zelo pošlje se tudi po poštnem povzetju

FRANC HOINI
modna trgovina v Ptuj, nasproti (teatra).

Gostilniška otvorila

Pedpisani naznanja uljudno, da otvorila nikom t. l. novo

gostilno pri mestnemu
(Gasthaus „zum Stadtpark“) v Ptuj, nasproti riškega klostra.

Imel bode vedno najboljša vina, izvirno pivo, nadalje mrzla in gorka jedila. Zlasti priznana dobri zajutrki (Frühstück.) Svojim znancem in prijateljem zagotovi da bode postrežba vedno tako dobra in va, kakor so je bili v prejšnji njegovi navajeni.

Na mnogoštevilni obisk vabi **Fr. Strohe** gostilničar (nasproti n-)

373

Pozor kmetova

Zdaj je čas, nabirati zdravilno zelenjad Bezgov cvet, Jelovi in smrečnat pogon sok, Lipino cvetje, „Spitzweger“ in druga zdravilna zelenjad kupuje vsako plačuje dobre cene

KARL GOLLESCH, MARIBOR

Razglas.

Za dne 1. julija 1910 pričenši polletni tečaj na deželni podkvarski šoli v Gradcu pride na vredne in revne podkvarske kovače 10 deželnih štipendij à 100 kron s prostim stanovanjem po razmerju prostora v zavodu, nadalje od aznih okrajnih zastopov dovoljene štipendije totako à 100 K do razdelitve.

Pogoji k temu so: Starost najmanje 18 let, zdrave in krepki telesni razvoj, domovinska pravica na Štajerskem, dobra ljudsko šolska izobrazba in najmanje 2 letna vporaba kot podkvarski kovač.

Poleg tega se mora vsak prosilec potom zveza zavestati, da bode po absolviranju tečaja podkvarsko obrt najmanje skozi 3 leta na Štajerskem oz. v okraju, od katerega je dobil štipendij, kot mojster ali pomočnik izvrševal.

Prošnje je nasloviti na deželni odbor in oddati najkasneje do 31. maja 1910 na direktno deželne podkvarske šole v Gradcu (Direktion der Landes-Hufbeschlagschule). Dodati je treba prošnjam reverz, krstni in domovinski list, čno pismo, zdravstvena in šolska spričevala, delavsko knjižico, premožensko in npravnostno spričevalo.

Taki podkvarski kovači, ki se ne potegujejo za štipendije in bi se vendar radi tečaja udeležili, naj se naznani v prvih 3 dneh tečaja pri diji zavoda. Dokazati imajo pri temu starost manje 18 let, 2 letno porabo kot kovaški mojster, dobro ljudskošolsko izobrazbo, nadalje edložiti učno pismo in delavsko knjižico.

Gradec, 17. aprila 1910.

Od štajerskega deželnega odbora.

Majbergu (Haloze)

zidala se bode nova

gospodska hiša s prešo.

dale se bodejo fure (voznje) opeke in peska.

Interesenti naj se oglašijo pri posestniku

Leopold Slawitsch

trgovcu v Ptuj.

323

Od 3 HP do 320 HP.

Najcenejša obratna moč sedanosti. Pri uri in HP 1:3 vinarja. Ednostavna raba, obrat brez presledka.

Motenje izključeno. Pogori brez ostankov, torej brez umazanosti in dimnik. Za kmetijske namene, alinski

obrat, žage in električno razsvetljava posebnost dobro.

Proračuni troškov, informacij in prospekti zastonj. Na vprašanja se takoj odgovori. Obrat se lahko ogleda.

Szabó & Wittmann

Gradec

Annenstrasse 30. 254

Zagrebški
Franck kot lovarniško znamenje
priporočujemo kot priznana najboljši pridelek za kavo!

Sadni mošt

garantirano brez dodatka vode

iz Mošancker-jaboljk se po polovnjakih iz kleti v Krčevini pri Ptuj prod. Vpraša se pri g.

Jg. Rossmann, Ptuj

Untere Draugasse 16. 344

Za oskrbnika

310

vzamem na moje malo posestvo pri sv. Jederti nad Laškim trgom poštenega, oženega človeka brez mnogo otrok. Posel: Pomagati in nadzorovati pri košnji, sad spravljati in prešati. Plačilo: Prosto prijazno stanovanje, vrt, četrtina sadne pijače (v dobrem letu 2—3 polovnjake) in nekaj sadja. Dobro mesto za krojača, čevljarja, zidarja, katere v tem kraju posebno potrebujejo, tudi za delavnega penzionista je pripravno. Oglasi se je pri Jožefu Schellgo, nadučitelju v. p. v Mariboru na Dr., Nagystrasse 10.

Več vili podobnih

stanovalnih hiš

z vrtom pred hišo in vrtom za zelenjavo se pod najboljšimi plačilnimi pogoji prod. Vpraša se pri g. Alois Riegler, Maribor, Flössergasse 6. 345

Cepljene trte

dobro raščene z bogatimi koreninami, Burgunder, Rindling, Guttedel, Silvaner, Traminer, Mosler, Portugieser, Muskateler in Ruländer v velikem in malem se dobijo pri

■ P. Srebre v Mariboru ■

Tegetthoffstrasse 23. 5

Svetovno mojsterstvo v industriji ur vendar pridobljeno! 276

Prevzete edine razprodaje me spravi v položaj, za le K 4-90 oferirati elegantno, ekstra ploščo amerik. 14 kar. zlato-duble švic. žepno uro. Ista ima dobro idoeče 36 urno Anker-kolesje premirane znamke „Speciosa“ in je na električni poti s pravim zlatom prevlečena. Garancija za preciznost 4 leta.

1 k. K 4-90
2 k. K 9-30

Vsaki žuri doda se fino pozlačeno verižico zastonj. Brez rizike, ker izmenjava dovoljena, ev. denar nazaj. — Pošlje po povzetju

E. HOLZER, Krakova, Stradom 19/26.

Pozor vinogradniki!

45.000 cepljenih trt imam na prodaj več vrst; Silvanec zeleni, laški Rizling, beli Burgundec, Mosler, žlatina bela, Ribola goriska in več drugih vrst, tudi rudečih, cena je kot 12 kron naprej za sto komadov, imam tudi več tisoč korenjakov, cena 4 krone sto komadov. Cenik na zahtevo! Imam tudi razna vina, bela, rudeča in črna. Cena od 30 do 40 vinarjev liter; pošiljam od 56 litrov dalje. Josip Čotič, trtnar in vinogradnik, Vrhopolje, p. Vipava (Krajsko.) 353

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj razvonen kladine in plinarske hiše postavljen je nova parna žaga vsakemu v porabo. Vsakemu se les hlodi, itd. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

Jakob Matzun
fabrikant v Ptuj
ponuja v nedoseženi kakovosti
Strangfalz — opeko
Doppelfalz — opeko
Biberschwanz — opeko
nadalje v najboljši kakovosti Weisseneški
Portland-cement
ter izvrstno apno.

Brata Slawitsch

v Ptuj

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeci ceni:

Singer A . . . 70 K — h
Singer Medium 90 — „
Singer Titania 120 — „

Ringschiffchen . . . 140 — „
Ringschiffchen za krojače . . . 180 — „
Minerva A . . . 100 — „
Minerva C za krojače in čevljarje 160 — „
Howe C za krojače in čevljarje . 90 — „
Cylinder Elastik za čevljarje . . 180 — „
Deli (Bestandteile) za vsakovratne stroje. Najine cene so nižje kakor povsodi in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke (rate). Cenik brezplačno.

45

Apoteker

A. Thierry¹⁸⁹⁷ balzam

Allein echter Balsam aus der Schutzapothek des A. Thierry in Pragradu bei Raitzsch-Sauerbrunn.

A. Thierry v Pragradi pri Rogatcu

Dobi se v največih apotekah.

62

Posebni priložnostni nakup!

4800 metrov 82 cm širokega rumburskega platna preje 85 h zdaj 55 h, 3000 metrov 150 cm širokega klosterskega platna za rjuhe preje K 1-90 zdaj K 1-30, 2500 kosov zarobljenih kompl. velikih rjuh brez šivanja preje K 3-50 zdaj K 2-60, 4000 metrov pisanih ali karir. dobrih tkalnih cajgov, cela širokost za tunhe, preje K 1-70 zdaj K 1-10, 2600 metrov težkih damast ročnih obrisatev (Handtuch) preje K 1-10 zdaj 80 h, 3000 metrov krepkih „Handtuchov“ za gospodstvo, preje 80 zdaj 50 b, 860 k. staronemskih platnenih namiznih prtov preje K 3-50 zdaj K 2-60, 6000 metrov čisto težkih okfordov za srajce preje 1 K zdaj 70 h, 2400 metrov krasno izbranih plavih drukov z židanim svitom, preje 70 h, zdaj 50 h. Težki dvojni druk, preje 90 h zdaj 68 h. Krasi stofi za dame enobarvni, vsake barve, preje 3 K zdaj K 1-95. Krasno izbrana perila volna, svila ali temna preje 90 h, zdaj 65 h.

„Kaufhaus zur Südbahn“

Graz, Annenstrasse 63/17.

273

Vkljub tem izrednim cenam se izvrši naročbe čez K 20—, brez nadaljnih troškov.

Ilustrirani cenik zastonj in franke.

Josef Murschetz
kamnosek in trgovina s stavbenim materialom
v Ptuj
(pri železniškem prehodu)
priporoča
svojo veliko zalogo lepih nagrobnih kamnov po
najnižjih cenah. Nadalje apno in cement (prvo-
razredno blago). Cementne cevi vsake velikosti
se najceneje oddaja. 315

**Ljudska kopelj mestnega
kopališča v Ptuj.**
Čas za kopanje: na delavnikih od 12. ure do
2. ure popoldne (blagajna je od 12. do 1. ure
zaprta); na nedeljah in praznikih od 11. do 12.
ure opoldne.
1 kopelj z vročim zrakom, paro ali „brausebad“
z rjuho K — 60; postrežba K — 10.

Najboljša pemska razpredaja!
Ceno perje za postelje!
1 kg. sivih šilanskih 2 K; beljih 2 K
40 h; na pol belih 2 K 30 h; belih
4 K; belih mehkih 5 K 10 h; 1 kg.
najfinjših, sneženo-belih, šilanskih
6 K 40 h, 8 K; 1 kg. Hauma (Dau-
nen) sivga 6 K, 7 K; belega 10 K;
najfinjši prani 12 K. Ako se vzame 5 K, potem franko.
Gotove postelje
iz krpkega, rdečega, plavega, belega ali rumenega nankinga,
1 tukent, 180 cm. dolg, 116 cm. širok, z 2 glavnima blazinama,
vsaka 80 cm. dolga, 58 cm. široka, napolnjene z novim, sivim,
trajnim in flavmasti perjem za postelje 16 K; pol-dane 30 K;
dane 24 K; posamezni tukenti 10 K, 12 K, 14 K, 16 K;
glavne blazine 3 K, 3 K 50, 4 K. Se pošlje po povzpetju od
12 K naprej franko. Imenjava ali vrnitev franko dovoljena.
Kar ne dopada denar nazaj. S. Benisch, Desehnitz Nr. 716,
Behmerwald. Cenik gratis in franko.

SAMO
MINLOS^{ov} PRALNI PRAŠEK
KAKOR EN MOŽ SE GA DRŽE MILLIONI.
je tisti, o katerem pravi znani in odlični kemik milne indu-
strije, g. dr. G. DEITE v Berlinu, da ima veliko pralno moč
večjo nego milo ali milo in soda
ne da bi se lotil perila.
Minlos^{ov} pralni prašek
je torej najboljši, kar se more rabiti za pranje perila, va-
ruje perilo kar se najbolj da misliti, je POČENI in daje
bliščečo beloto in je popolnoma brez duha.
Zavitek 1/2 kg stane samo 30 vin.
Dobiva se v trgovinah z drogerijami, kolonialnim blagom
in milom.
Na čebelo L. Minlos
Dunaj, I. Mülkerbastei 3. 92

Portland-cement
(Perlmoser)
po najnižjih cenah pri **Franz Makesch**, trgo-
vina z železom, kovinskim blagom in orožjem
v Ptuj. 220

**Veliko manufakturno
trgovino**

Otročji vozički
v zelo velikem iz-
biru se dobivajo že
od 12 kron naprej
v novi veliki ma-
nufakturni trgovini
Johann Koss
Celje
na kolodvorskem pro-
stornu.
Na zahtevanja se pošlje cenik poštne prosto. 250

Fabrika kmetijskih in vinogradniških
mašin
Jos. Dangel's nasled. v Gleisdorfu
(Štajersko)
priporoča najnovejša **vitale mlatilne stroje**, stroje
za rezanje krme, šrot-mline, za rezanje repe,
rebler za koruzo, sesalnice za gnojnice, tri-
jerje, stroje za mah, grablje za mrvo, ročne
grablje (Handschlepp- und Pferdeheuren) za mrvo
obračati, stroj za košnjo trave in žitja, najno-
vejše gleisdorfske sadne mline v kamenitih valčkih
zacinane, hidravlične preše, preše za sadje in
vino. (Orig. Oberdruck Differential Hebelpresswerke)
patent „Duchscher“, daje največ tekočine, se dobije le
pri meni. **Angleške nože (Gustahl)**, rezervne
dele, prodaja mašin na čas in garancijo. —
Cenik zastoj in franko.

Varstvena marka „Anker“
Liniment Cascipic comp.
nadomestilo za
anker-pain-expeller
je znano kot odpeljajoče, izvrstno in bolečine odstranjajoče
sredstvo pri prehlajenju itd. Dobi se v vseh apotekah po 80 h,
1-40 in K 2.—. Pri nakupu tega priljubljenega domačega
sredstva naj se pazi na originalne steklenice v skatljah z
našo varstveno znamko „Anker“, potem se dobi pristno
to sredstvo.
Dr. Richter-jeva apoteka „zlati lev“
v Pragi, Elisabethstr. št. 5 nov.
Razpošilja se vsak dan. 637

Hranilnica (Sparkassa)
vlad. državnega meš.
Vstanovljena
leta
1862.
Čekovnemu ra-
čunu št. 808051
pri c. kr. poš-
tno-hranilničnem
uradu.
Mestni de-
narni zavod.
Giro konto pri
podružnici avst.
ogersk. banke
v Gradcu.
Uradne ure
za poslovanje s
strankami ob de-
lavnikih od
8-12 ure.
Občnje z bi-
avst. ogersk.
banko.
priporeča se glede vsa-
kega med hranilnične zadeve spada-
jočega posredovanja, istotako tudi za posredo-
vanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko.
Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno
vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo
na kolodvorskem pros-
na voglu (Stadt Wi

priporočamo zaradi njene solidnosti in nizkih cen najtoplejše.

Johann Koss, Celje

Izdajatelj in odgovorni urednik: Karl Linhart.

V mestu Brežice
proda se zaradi preselitve prosto stoječo, eno-
zelo masivno zidano, skoraj novo
stanovalno hišo
z vrtom za zelenjavo in kinč, dve njivi in pa
je zelo nizka 32.000 K pri naplačilu z dog-
Hiša obsega: 10 sob, 4 kuhinje, 2 velban-
kleti, dervarnica na dvorišču s 5 odd., vodni-
rišču. Hiša je v najemu in nosi okroglo 1400
Hiša je 15 minut od železniške postaje oddal-
na okrajni cesti, na prometa bogati kolodvor-
primerna je torej za **vsako obrt**, istotako za
nista ali privatnega. Pri objektu nahajajoča
istotako ob cesti in se zamore porabiti kot
beni prostor. V bližini se mnogo zida. —
pri g. **Konrad Neuhold**, hotelir v Slov.
ali pa pri upravi „Štajerca.“

Karl Kasp
trgovina z mešanim blagom in zaloga
PTUJ
priporoča svojo bogato zalogo
špecerijskega blag
nadalje smodnika za lov in razstrelbe, d-
ter predmete municije za lov kakor
kapseljne, šrot itd., nadalje glavno svojo
v umetnem gnoju za travnike, njive in v-
i. s. Tomažova moka, kajnit itd., nadalje
bast in bakreni vitriol itd. po najnižjih

ORIGINAL SINGER
INGEL
šivalni stroj
za vse
obrtno in domače šivalno delo
Se dobi pri:
Singer Co. akc. dr. šivalne stroj
Ptuj, Hauptplatz št. 1.

Najnovejša silveroid-anker remon
Elegantna! Solidna! Krasno, eks-
tremno, platinano, z brušenimi faceta-
hišja, posrebrno kovinsko ciferni-
kazalec, 1 kos 7 K — po povz-
J. Schönberger Dunaj
Porzellangasse 45/28
Ceniki zastoj in franko.

Ravnateljstvo
na kolodvorskem pros-
na voglu (Stadt Wi

priporočamo zaradi njene solidnosti in nizkih cen najtoplejše.

Johann Koss, Celje

Izdajatelj in odgovorni urednik: Karl Linhart.